

קורא יקר,

יורסים, פרצות וספאם הולכים ומתרבים מיום ליום **באופן מבהיל**. מערכות המחשוב הופכות למורכבות וסבוכות. במקביל, הפס הרחב, הוירטואליזציה, BI - מציעים **הזדמנויות חדשות ומלהיבות** וגם תפקיד מנהלי המחשוב עובר טרנספורמציה **דרמטית ומבטיחה**. כך, לנוכח שטף חידושים וגלי תמורות, שרק מתעצמים ומואצים, קשה להתמקד במה שבאמת חשוב. **למי להאמין? על מי לסמוך?**

תחקירי PCאון מספקים בכל שבוע ריכוז של החדשות החשובות ביותר בעולם המחשוב והתקשורת, יחד עם תחקיר מקצועי שמתמקד בנושא מפתח מרכזי ומשמעותי. הם משרתים חלק גדול ממנהלי המחשוב המובילים של מדינת ישראל. חלקם מנויים לשירות קרוב לשש עשרה שנים כיוון ש:

- PCאון הוא מקור מידע **אמין ותכליתי**. הוא מתמקד רק בנושאי **המפתח** החשובים ביותר בעולם המחשוב והתקשורת, והוא **מדבר בשפתך המקצועית**.
- PCאון כולל את ריכוז ה**חדשות החשובות** ביותר וגם **מגמות, טיפים, ידע יישומי ושימושי** נוסף. הוא מאפשר בהשקעה של **פחות מ-10 דקות** בשבוע, להיות כל הזמן **עם יד על הדופק**.
- PCאון מביא תועלת בכך שהוא **רלוונטי לבעיות הנוכחיות שלך**, בנוסף לכך, הוא מסייע לך בהערכות מוקדמת בפני **סכנות ואיומים** למערך המחשוב ו/או **ניצול הזדמנויות עסקיות** חדשות.
- ניתן להתרשם **ממנו באופן אישי** באמצעות תחקיר הדוגמא המצורף או להסתמך על למעלה **ממאה חוות דעת של מנהלי מחשוב** מובילים (ראה - www.pcon.co.il/v5/103.asp).

PCאון נתפס כיום כ**מפתח מוכח להצלחה מהירה**, וככזה גם אתה תוכל ליהנות ממנו בקרוב. כמו ארגונים רבים תוכל להצטרף כמנוי ארגוני ותאפשר לכל העוסקים במחשוב בארגוןך, ליהנות מכל היתרונות שלמעלה.

מחירי מנוי השנתי בגין 52 תחקירים:

מספר מנויים	המחיר בדולרים + מע"מ
1	516
5	1270
10	1970
20	3270
50	5970
100	7700
200 ויותר	9700

נכון, אפשר לנסות להתמודד לבד עם כל התמורות. להתעלם או לדגום מאמר אקראי ולקוות לטוב. **תחשוב על התוצאות**. מצד שני ניתן ללכת **בדרך סלולה ובטוחה** שבה הולכים **המובילים במחשוב הישראלי**, שגם ימשיכו להוביל בבטחה. כדי להצטרף אליהם, ללכת יחד איתם, אפשר לקרוא על תחקירי PCאון ולהצטרף באתר ב- www.pcon.co.il/promo טלפון 03-9667939, פקס 03-9660310 או מייל - sub@pcon.co.il

קובי שפיבק
העורך הראשי של PCאון

נ.ב. על כל תחקירי PCאון חלות כל ההגנות החוקיות של זכויות יוצרים. ביחד עם זה, אנו מתירים לשכפל ולהפיץ את תחקיר זה, **מבלי לשנותו, עד 31.12.2007 ורק יחד עם דף היתר זה!** למנהלים, עמיתים ואנשי מחשוב נוספים, שעשויים לדעתך למצוא בו עניין.

מה אתה מקבל? - מפתחות להצלחה

קורא יקר,

תיזכר ב"נפילה" האחרונה של מערכת בארגון, ב"פספוס" בבחירת טכנולוגיה, בפרוייקט שלא "סיפק את הסחורה". מדמיין? עכשיו קח לך פחות מחצי דקה ותחשוב על מי שקרא תחקיר דומה, לפני כשנה. באינטואיציה פנימית חזקה הוא הבין שמצא פיתרון אמיתי לצורך אמיתי - להיות ממוקד באיומים האמיתיים וההזדמנויות המבטיחות שרלוונטיים לארגון ולתפקיד שלו, למציאות שבה הוא חי. שוב ושוב הוא נוכח מאז, שהוא מתבסס על מקור מידע שמדבר אליו בשפתו, מקור תכליתי ואמין.

כאשר חבר קרוב מתקשר ושואל לחוות דעתו על תחקירי PC און. "מה הם נותנים לך באופן מעשי?" באופן טבעי הוא נזכר ומספר על כמה מהדוגמאות הבאות:

- **בתחקיר - ה-IT מאיץ חדשנות** - הוא גילה את הטרנספורמציה שעוברת היום כגל סוחר בעולם העסקי. ה-IT הופך מכלי שתומך בעסקים, למנוע שמאיץ חדשנות ופותר הזדמנויות חדשות. התועלת עבורו הייתה דרך הסתכלות חדשה על היבטי ה-IT, כזאת שפתחה בפניו דלת לקידום מהיר...
 - **בתחקיר - חוסכים חשמל** - הוא מצא נתונים לפיהם, עלויות החשמל של דטה סנטר בשנה יכולות להיות יקרות יותר מכל עלויות החומרה שבו. הוא גם קרא כיצד השינוי בצריכת החשמל בניידים לוקחת אותנו לעידן חדש. התועלת שהפיק מהתייחסות ויישום הייתה - הרבה כסף לארגון. איך זה נשמע?
 - **בתחקיר - כללי אצבע למנמ"ר** - הוא מצא נתונים, מספרים, כללי אצבע ומקורות שחיוני לכל מנהל שעוסק במחשוב להיות מצויד בהם. התועלת שהפיק הייתה קבלת החלטות מהירות יותר, מבוססות ומוצלחות יותר. התוצאות נראות בשטח. מכיר אנשים כאלה?
 - **בתחקיר - וירטואליזציה בשרתים** - הוא הבין את המשמעות המעשיות של מגמה מרכזית שסוחפות כיום את עולם המחשוב, כאשר הוא גילה **איך** וירטואליזציה יכולה להעניק יותר גמישות, חיסכון עצום, שרידות, עבודה קלה ועוד יתרונות נוספים. פתאום הכול התחבר. אתה רואה זאת?
 - **בתחקיר - Rootkit - חפרפרת במחשב** - הוא קרא כי ברשת הארגונית של כל ארגון חמישי באוסטרליה (וכנראה כך גם בארץ), חבוייה כיום תוכנה נסתרת, שיכולה לפתוח דלתות לתוכנות מזיקות. בדרך כלל, לא ניתן לגלות אותה! גניבת מידע, שיבוש נתונים, האזנות, ציטוטים, חדירות, נזקים. חלק מהאיומים יכולים להביא לקריסה. הוא עשה את כל שניתן לטפל בכך וישן טוב בלילה. ואתה?
- הוא גם לא היחיד שחושב כך. [מאה המלצות נוספות](#) עם מסר חד וברור מדברות בעד עצמן. אחרי הכול, עם הישגים שמוכחים בשטח, קשה להתווכח...
- לכן אנו ממליצים לשתף מספר רחב ככל האפשר של חברים, עובדים ומנהלים, בארגון ומחוצה לו, בשימוש בתחקירי PC און. בדומה לטלפון ופקס, ככל שרבים יותר המשתמשים בהם, כך גם גדלה התועלת. אתה ודאי מכיר זאת.

עכשיו אתה מוזמן לקרוא את התחקיר המצורף, להתרשם באופן בלתי אמצעי ולהתקשר - דרך האתר www.pCon.co.il/promo לטלפן 03-9667939, לפקס 03-9660310 או מייל - sub@pcon.co.il

אחרי שתצטרף ותסתכל קדימה שנה מהיום, יתכן וגם אתה תחשוב כמוהו? מה דעתך?

PC און ©

למנהלים ומשתמשי מחשב בכירים

חדוך מקצועי קצר ומדויק • בחדשות ומידע שימושי ייחודי • למיציא המחשוב באופן מדויק

והפעם... BCP - להמשניות עסקית

ליצירת קשר אישי

עורך ראשי - **קובי שפיבק** B.Sc., MBA
 עורך - **ערן זרור**
 תחקיר וכתובה - **עמית לוי**
 טלפון - **03-9667939**, פקס - **03-9660310**
 דואר - **ת.ד. 2340 ראשון לציון 75121**
 E-Mail - editor@pcon.co.il

מסר אישי

הפסקות החשמל הגדולות שאירעו לאחרונה בניו-יורק ובלונדון, הוכיחו כי מי שמתכונן מראש לשמור על המשניות עסקית במקרי חירום, מפסיד הרבה פחות כשהם מגיעים! לפי מטה גרופ, בטווח של 10 שנות פעילות, תופעל בממוצע אחת מכל שלוש תכניות המשכיות עסקית (BCP). כשמדובר בפגיעה בלב העסק, זו תדירות משמעותית. מאז ה-11 בספטמבר, תפסו מגמות ה-BCP וה-DRP מקום נכבד בחברות אמריקאיות. לעומתן, מעטות החברות המקומיות שהשלימו ובדקו תכניות כאלה. מה עשוי להשתבש מעבר לאיומים המוכרים של וירוסים או טרור? מה בין BCP ל-DRP? כיצד תתמודד עם המשמיה? את כל אלה ועוד תגלה, בתחקיר זה.

לתשומת לבך

- כל הזכויות שמורות לקומרקטינג בע"מ ©. אין לצלם או להפיץ את הגיליון ללא היתר ובכל צורה שהיא.
- אנו משתדלים להביא מידע אמין ומדויק אולם האחריות לתוצאות השימוש בו תחול על המשתמשים.
- שמות המוצרים והחברות המוזכרים ב-PC און, הם שמות שמורים של בעליהם.
- ככלל המחירים בגיליון הם בדולרים וללא מע"מ. מחירי ספרים ניתנים בש"ח כולל מע"מ.
- לאתררים באינטרנט יש להוסיף הקידומת <http://>

תמצית החדשות בעולם המחשוב טור

- חדשות בקצרה.....3
- הצצה לרישיון.....3
- חוקרים ומקדמים.....4
- מעולם התוכנה.....4

טור תוכן התדרוך השבועי

- להתמקד בעיקר
- ארגון ללא הפסקה.....5
- מקלות בגלגלים.....5
- חלקי הפאזל.....6
- תועלות, הזדמנויות והיבטי רכש
- היתרון למתכונן.....7
- להתאושש מבלי להתרושש.....7
- מסייעים להמשיך.....8
- המיוחד ביישומי מחשב בישראל
- מדברים BCP.....9
- עוד טיפ.....9
- מתכוננים למבול.....10
- להעמיק בנושאי מפתח
- מניסיון מצטבר.....11
- בהפסקת חשמל.....11
- על סטנדרטים וחוקים.....12

לכבוד קומרקטינג בע"מ

פקס 03-9660310

ת.ד. 2340 ראשון לציון 75121

כן אני רוצה להיות מנוי PC און, לתקופה של 12 / 6 / 3 חודשים. אני מצרף סך בשקלים של \$129 / \$239 / \$449 + מע"מ (סמן בחירתך בעיגול), לפקודת קומרקטינג בע"מ ומחכה לגיליון הקרוב.

שם מלא _____

ארגון _____

תפקיד בארגון _____

כתובת _____ מיקוד _____

טלפון _____ פקס _____

תאריך _____ חתימה _____

הערות _____

PC און © למנהלים ומשתמשי מחשב בכירים

- 3 - חמצית החדשות בעולם המחשוב - 4 -

623.13 - חוקרים ומקדמים

- כמה מחקרים חשפו לאחרונה גילויים מעניינים:
 - על פי מחקר AMR Research צפויים תקציבי המחשוב לגדול או להישאר זהים בשנה הבאה, אצל 80% מהארגונים. השקעות המחשוב יתייצבו ובחשוב הכללי, תקציבי המחשוב יגדלו בשני אחוז.
 - מחקר חברת Accenture מוכיח את התועלת ביישום מערכות ניהול שרשרת אספקה. מערכות אלה נמצאות בלב הביזנס, אך עדיין לא מאומצות בשטח כראוי (ראה תחקיר 618). המחקר מוכיח, כפי שטענו יודעי דבר, כי יישום SCM מייצר יתרונות תחרותיים משמעותיים.
 - גרטנר יצאה בתחזיות חדשות לשוק המחשבים האישיים ברבעון האחרון של 2003. לפי החברה, יצרני מחשבים יראו עלייה מתונה בדרישה, בין השאר בעקבות עונת החגים בארה"ב, ספקים שלא יהיו גמישים ייפגעו, מכמה סיבות ובהן בלימת ירידת מחירי רכיבי המחשב הבסיסיים ומקרים משמעותיים של מחסורים גדולים בהם.
 - הארץ מדווח כי חוקרים מהטכניון גילו פרצה חמורה בשיטת שידור השיחות הסלולריות ברשת GSM. הסכנות: ציטוט לשיחות ואף התחברות על שם מנוי אחר. המשמעות האפשרית: החלפת כ-800 מיליון המכשירים מסוג זה הפועלים כיום בעולם.
 - מחשב-על על שבב - זה אולי מה שצפוי, אם מחקרם של אוניברסיטת טקסס ו-IBM יעלה יפה. שני הגופים עובדים על שבב שיפיק מעל טריליון חישובים לשניה. הגרסה הסופית לא תצא לפני 2010, אך כבר מדברים על גרסה "מוחלשת" תוך שלוש שנים.

623.14 - תוכנות מחדשות

- התוכנה היא עדיין הכח המניע מאחורי שינויים וחיידושים:
 - Lindows.com הציגה מחשב עסקי בשם BusinessStation, ב-\$169. למחשב אין דיסק קשיח או כונן דיסקטים והוא מעוצב כלקוח רזה עם מערכת הפעלה Lindows. מודל זה יצא בעקבות התעניינות אנשי עסקים במודל הקודם, לצרכן הפרטי.
 - SUN מתכננת להציג את Sun ONE Application Server 7 בגרסת Enterprise, שיכלול שיפור זמינות מיוחד מבוסס טכנולוגיית Clustra (ש-Sun רכשה). שרת זה מותקן כמפקח על שרתי יישומים אחרים, ובמקרה של חוסר זמינות, מנתב משימות אוטומטית, לשרת הפנוי.
 - Tivoli Intelligent Orchestrator היא תוכנת Utility Computing (מחשוב על פי דרישה) שתציג IBM בסוף ספטמבר. התוכנה מאפשרת לשרתים להוסיף כח מחשוב עבור משימות באופן גמיש. IBM גם מחדשת בפיתוח מיוחד של חיפוש בבסיסי נתונים ארגוניים, באופן הדומה לחיפוש ב-Web. במחצית השנייה של השנה הבאה צפויה הטכנולוגיה להיות מוצגת לראשונה במסגרת DB2 Information Integrator.
 - בניסיון לקדם את קו מוצרי התגים PowerConnect, מספקת דלת Dell בחינם תוכנת ניהול לרשתות המבוססות עליהם בשם OpenManage Network Manager. לפרטים נוספים - www.euro.dell.com/countries/il/heb/bsd/products/series_pwcnt_networks.htm

623.11 - חדשות בקצרה

- בזק הודיעה על כניסתה לתוקף של הוזלה בשיעור של 24% בתעריפיה. בוטל תעריף המינימום בסך 22.5 אגורות לשיחה, והגביה תעשה לפי משך השיחה בפועל, בשניות. מצד שני, דמי השימוש יעלו מ-45 ש"ח לחודש ל-50.85 ש"ח, עם מבנה תעריפים זהה בכל הארץ ומשתנה לפי השעה. שיחות בתעריף יום (7:00-19:00) יעלו 13 אג' לדקה ובלילה (19:00-7:00) 5.5 אג' לדקה.
- מיקרוסופט עשויה לבצע שינויים משמעותיים בתכונות מתקדמות של הדפדפן Internet Explorer, בעקבות פסיקה נגדה לגבי הפרת פטנט בנושא Plug-Ins. צפוי כי לכל שינוי כזה תהיה השלכה משמעותית על האתרים הקיימים, כלי ותהליכי בניית אתרים. בעקבות המשפט התקיימה "ישיבת חירום" של מכון התקנים W3C, בהשתתפות מיקרוסופט, ובה דנו בשאלה כיצד לשמור על תפקוד שוטף תוך הימנעות מהפרת הפטנט. אופי השינויים עדיין בבדיקה מצד החברה, ותלוי בסיכום ההליכים המשפטיים (ייתכן ערעור) וגם בשיקולים טכניים רבים.
- תקני השידור האלחוטי Wi-Fi ו-Bluetooth אושרו לשימוש חוקי בארץ, החל מה-31 לאוקטובר. זאת לאחר שבמשך שנים היו אסורים לשימוש, עקב חפיפה לתדרי שידור צבאיים. תקנים אלה הם בין המובילים כיום בפתרונות תקשורת אלחוטית קצרת טווח, למחשבים.

623.12 - חדש ברישוי

- רישוי מוצרים הוא עולם שלם, עתיר אותיות קטנות, שינויים וחדשות. להלן לקט עדכונים:
 - סימנטק תאמץ את מודל הרישוי בהפעלת מוצר. החל מ-Norton Antivirus 2004 תשולב הטכנולוגיה ולקוחות שלא ירשמו תוך 15 יום ימצאו עצמם עם מוצר לא פעיל. התוכנה מצריכה אמנם הפעלה מחדשת בכל שדרוג חומרה או מערכת הפעלה, אך ניתן להרשם עד 5 פעמים. הצעד נועד בעיקרו למנוע העתקות ושימוש בלתי חוקי.
 - מיקרוסופט הודיעה כי מחירי גרסת Office החדשה - Office 2003) ברכישה בכמויות יישארו זהים למחירי Office XP (הגרסה הנוכחית). אנליסטים שונים מבקרים את הקירבה בין מחירי הגרסאות הבודדות בחנויות למחירי רכישת כמויות ומעריכים כי תהיינה חברות קטנות בהן יעדיפו לשלם מעט יותר לעותקים בודדים, בכדי להנות מהגמישות שבגישה זו.
 - מיקרוסופט מתכננת חבילה מוזלת של מוצרי ניהול דואר ושל מערכות ההפעלה שלה לשרתים, במטרה לעניין חברות קטנות. החל מאוקטובר השנה, תוכל לרכוש Exchange Server 2003 + Windows Server 2003 בחבילת רישוי הכוללת 5 רישויות, עבור \$599.
 - SCO Group תקפה לאחרונה את מודל הרישוי הפתוח General Public License דרכו מופצת לינוקס. טיעונה הוא שחוק זכויות היוצרים בארה"ב מבטל את תקפותו. אם יתקבל טיעון כזה, יהיו לכך השלכות מרחיקות לכת על שיטת הרישוי הנפוצה ועל עולם הקוד הפתוח בכללו.

- שיבוש זה עלול להתרחש בזדון, על ידי עובד ממורמר.
- **שיבוש בתפקוד מערכות היקפיות** - אף ארגון אינו מבודד מסביבתו והתפקוד העסקי בכולם תלוי בגורמים היקפיים רבים. פגיעה בתפקוד מערכות חיוניות "שמסביב" לארגון, דוגמת ספקים ונותני שרותים (בנקים למשל) או תשתיות כמערכת החשמל או רשת האינטרנט, עלולה לשתק בבת אחת תהליכי עבודה מרכזיים רבים.
 - **פשע וטרור** - פיגועים עשויים לפגוע פיזית בבניין בו ממוקם הארגון ובעובדים חיוניים או קרוביהם. טרור קיברנטי עשוי לשתק מערכות מקוונות ולהסתגן ולשבש מערכות פנימיות המקושרות החוצה.
 - **פגיעה בזמינות עובד חיוני** - העדרות בלתי מתוכננת של עובד חיוני עלולה לשבש מאוד תהליכים עסקיים. הסיבות לכך עשויות לכלול מחלה, קריאה לשרות צבאי (החל ממילואים, דרך צווי 8 מפתיעים ועד מלחמות) ועוד. אנקדוטה מעניינת, שבכל זאת יש לקחת ברצינות בארגונים גדולים, היא התגברות מגמת חטיפת מנהלים בכירים לשם דרישת כופר (מתחזקת במיוחד באירופה).
 - **שיבושי גישה** - ישראל היא מדינה קטנה, בה קל יחסית להגיע ממקום למקום, אך גם בה עשויות דרכי גישה לארגון להיחסם זמנית. בין הסיבות האפשריות: אסון סביבתי, מקרה חירום בטחוני או שבייתה בתחבורה הציבורית.

623.23 - חלקי הפאזל

- אלה אבני הבניין המרכזיות לפיתרון המשכיות עסקית:**
- **ניתוח סיכונים ותגובות** - מבוסס על איתור התהליכים והציוד החיוניים ביותר להמשכיות הפעילות העסקית בארגון. אלו אינם חייבים להיות תהליכי מחשוב וכך גם לא חייבות להיות תגובות החירום. לדוגמה: רישום ציוד הנכנס למחסן הוא קודם כל תהליך עסקי והוא יכול להיות מוחלף בעת הצורך ברישום דיני.
 - **נהלים לשעת חירום** - התכנית להמשכיות עסקית (BCP) "מייצרת" בסופו של דבר נהלים מפורטים לגבי איתור מצבי חירום והקמת "מוקד חירום" בהיקף מתאים, תפקוד הארגון בשעת החירום ותפקוד הארגון לאחר האירוע וההתאוששות, כתהליך חזרה לשגרה.
 - **כח אדם מתאים** - מאחר והנושא הוא עסקי עם צד טכנולוגי, מדובר גם באתגר ראשוני של הגדרת ממונה על תכנון BCP והגדרת צוות מתאים לטיפול במצבי החירום.
 - **ציוד הגנה ותמיכה** - הגנות פיזיות שונות מסייעות למניעת אסונות עסקיים או לכל הפחות לצמצום, כמו מכשירי אל פסק, התקני ייצור חשמל לשעת חירום, גלאי אש, עשן והצפה.
 - **שיתוף מידע** - נושא שאינו זוכה לתשומת לב מספקת הוא ניהול ידע. מבחינת המשכיות עסקית חשוב שלא לשים את כל ביצי הידע העסקי הקריטי בסל אחד, כך שעובד נעדר לא ישבש יותר מדי את פעילות הארגון.
 - **גיבוי מידע** - מידע הוא אלמנט עסקי שמסובך במיוחד לשחזר בעת צרה. זאת בניגוד לציוד פיזי שניתן להחליף מייד באחר ותהליכים היכולים לעבור לגרסאות דיניות. שיקול זה מצביע שוב על ההמלצה החשובה תמיד: לגבות ושוב לגבות.
 - **יתירות מערכות** - BC יכולה להיות מובטחת קודם כל בגישת היתירות, כמו במקרה של RAID לדיסקים חיוניים, שרת גיבוי המוכן להחליף מיידית שרת שנפל, אתר אינטרנט חלופי או אתר גיבוי ואף תפעול מרוחק (ראה גם 623.52).
 - **תקשורת זורמת** - מול אנשי הארגון, מול הלקוחות ומול הספקים חיונית לקיום כל אחד מהשלבים האחרים, ולקיום המשכיות בפעילות העסקית.

623.21 - ארגון ללא הפסקה

ארועי ה-11 בספטמבר בארה"ב הדגישו והעלו לתודעה הציבורית את הצורך בהיערכות ארגונית רשמית ומסודרת לנושא ההתאוששות מאסונות Disaster Recovery - (DRP) (Planing). הפסקת החשמל הגדולה האחרונה בארה"ב (ה-16 באוגוסט 2003) חידשה עניין בנושא זה לאחרונה והדגימה את תועלת המוכנות לשעת צרה. עם זאת, DRP אינו מספיק. מדוע להתאושש מאסון, אם ניתן להימנע ממנו מלכתחילה? מדוע להניח למצב מסוכן עסקית להידרדר ל"אסון"? ארגונים בעלי מודעות לכך, מדברים כיום על תכנון המשכיות העסקית (BCP או Business Continuity Planning). חשוב להבין שהדגש כאן שונה: לוודא המשכיות עסקית פירושו לעשות את הדרוש בכדי שתהליכים עסקיים קריטיים לא ייפגעו ובמידת האפשר לפעול ברוח האימרה: "החכם לא ניכנס למצבים שהפיקח יודע לצאת מהם".

מצבי סכנה פוטנציאליים, העלולים לפגוע ביכולת התפקוד העסקית, יכולים להגיע במגוון צורות: גל הורוסים והספאם האחרון המשבש תקשורת E-Mail, השריפה בבית מרכזים, התמוטטות בניינים (ורסאי) ואף "מגה-פיגועים" (כניסיון פיצוץ חוות הגז בפי-גלילות). הפתרונות מגוונים, אך מתחילים תמיד בהכנה יסודית של תכנית המשכיות עסקית (BCP).

גם אם מדובר בהשקעה לא קטנה - וחשוב להדגיש שישנן דרכים לצמצמה - הכדאיות ברורה ומומחשת בדוגמה הבאה: חברת הענק הבינלאומית Johnson & Johnson עברה חבלה חמורה בדמות הרעלת תרופה נפוצה נגד כאבים, אך זה היה אחד מהתרחישים להם התכוננה החברה במסגרת BCP. החברה אספה מיליוני בקבוקים של התרופה, וקראה ללקוחות להמנע מלקנות את התרופה. לאחר איתור הפושע, החזירה החברה את המוצר לשוק, וזכתה לשבחים על התמודדות נאותה עם המשבר. על סמך מידע שאספו בקסלמן פתרונות **בניהול סיכונים**, ניתוח מניית Johnson & Johnson מראה יציבות בזמן האסון ואף עליה אחריו, כתוצאה מהאמון שהביעו הלקוחות במוכנות החברה. מצידה השני של המשוואה - חברות שלא התכוננו היטב לשעת חירום מבחינה עסקית, הגיעו עד לכדי פשיטת רגל.

לפי סקר PWC, 50% מהמנכ"לים גיבשו או עדכנו בעקבות ה-11 בספטמבר את תכניות ה-BCP. לפי מטה גרופ, השנה עשו זאת כבר 85% מהם. בארץ, "הרשות הממלכתית לאבטחת מידע" הוא גוף חדש שמקים שרות הבטחון, להגנת תשתיות מידע מקומיות מפני תקיפה. עם זאת, המודעות לנושא בארגונים מקומיים עדיין אינה מספקת, ובמיוחד הנכונות להשקיע בכך את הזמן ואת התקציב הנדרש.

לסיכום - בהקדם האפשרי "עצור" לרגע ושקול ביסודיות כיצד להבטיח שהארגון שלך יהיה מוגן בתכנית המשכיות עסקית עשויה ובדוקה היטב, לכל צרה שעלולה להגיע.

623.22 - מקלות בגלגלים

- מספר מצבים בהם עשויה להפגע המשכיות העסקית:**
- **פגיעה פיזית במערכות חיוניות** - זו עלולה להיגרם כתוצאה משריפה (העשויה להתחיל כשריפת חשמל מקומית), רעידות אדמה או הצפות בחדרי מחשב. סיבה נפוצה במיוחד הם שיבושי מתח בחורף, הפוגעים במיוחד בתחנות קטנות ללא UPS, האופייניות לארגונים קטנים.
 - **שיבוש פנימי בתפקוד מערכות הארגון** - שיבוש מערכות ארגון החיוניות לתפקודו העסקי עשויות לנבוע מבאג חמור במערכת מרכזית או אף מטעות אנוש. במקרים מסויימים,

PC און © למנהלים ומשתמשי מחשב בכירים

- 7 - חולעות, הזדמנויות והיבטי רכש - 8 -

כמות המשתמשים המינימלית שצריך לאותה מערכת קריטית בכדי שההמשכיות העסקית לא תיפגע. מצא דרכי ביניים לעקוף אתגרים להם אין פתרון טכני זול. לדוגמא: הדפסות של חומר חיוני אחת ליום כך שיהיה תחליף פיזי מודפס בשעת צרה. בכל מקרה, מצד החסכון הכספי, חשוב להיות מודע למלוא החסכון שיישום תכנית BCP יביא בשעת צרה: צמצום מקרים כאלה מלכתחילה, מזעור הפגיעה בפעילות העסקית ורווחיה תוך כדי הארוע וקיצור הזמן עד לחזרה לפעילות שגרתית.

623.33 - מסייעים להמשיך

כמה פתרונות מסוגים שונים, שיסייעו לך ביישום BCP:

- **BrightStor High Availability - CA** מטפלת בזמינות אפליקציות קריטיות (Exchange, SQL, Oracle ועוד). המידע בשרת הראשי מועתק ברציפות ובשלמות לשרת משני, היכול להיות ב-LAN או ב-WAN. המוצר מזהה אוטומטית בעיות בשרת הראשי ובתגובה מעביר מיידיט ובצורה שקופה את הפעילות לשרת משני. ☎ 03-7661313
- **Dell - MirrorView (\$25,000-\$50,000)** היא תוכנת ניהול אחסון המאפשרת **BCV (Business Continuance Volumes)** - עותקי גיבוי מרוחקים להמשכיות עסקית. ☎ 03-7674004
- **HP** - מציעה ייעוץ ותכנון, שרותי ניהול חלקי או מלא של תשתית המחשוב, עם התחייבות לרמות שרות מוגדרות (המשליכות ישירות על המשכיות עסקית). ☎ 09-7623222
- **IBM** - מציעה מגוון שירותי בדיקות, ייעוץ, גיבוי והתאוששות. החברה מציעה גם שירותי **Outsourcing** נרחבים. לפרטים נוספים ☎ 03-9188111
- **Med-1** - החברה מציעה שירותי התאוששות עסקית ואירוח אתרים חלופיים, כולל עמדות עבודה לשעת חירום, ויכולת שחזור מהירה על גבי קווים אופטיים. ☎ 03-7666011
- **Oracle - Real Application Cluster (\$4,000)** מאפשר עבודה מול בסיס נתונים בכמה שרתים שונים בו זמנית. **Data Guard** מסייע במצב בו אתר נופל להעלות את הדטה בייס מיידיט ממקום אחר. ☎ 03-9273775
- **Veritas** - מציעה פתרונות תוכנה לזמינות גבוה. **Veritas Cluster** עובד עם כל הסביבות ומערכות ההפעלה ואפילו באשכולות ביבשות שונות. הגרסה הבאה אמורה לבצע **Clustering** גם בין מערכות הפעלה שונות. ☎ 03-7352200
- **Vidius - PortAuthority** הוא מוצר ניהול זרימת מידע היודע להתייחס לתכנים הפנימיים של קובץ, ומתבסס על חתימת מידע של תכנים שהוגדרו כסודיים. **PortAuthority** פותר נקודת תורפה בהתאוששות, בה עם הפעלת רשת חלופית מוזנח ניהול המידע הפנימי ואבטחתו. ☎ 09-7439250
- **Xpert** - מציעה את **Revive Exchange** להתאוששות מהירה משיבושים במערכת הדואר. ☎ 09-9522361
- מוצרי עזר נוספים כוללים גלאי הצפה מווי. **אם. תעשיות אלקטרוניות** ☎ (03-5781170), גנרטורים מא.ד.מ. ☎ (03-5500951), מערכות גילוי אש מקבוצת **השמירה** ☎ (03-6899292) או **להבות** ☎ (04-6905020).
- אלו כמה ספקים המציעים מיקום שרתים ואחסון באתר מרוחק ומאובטח: **בזק בינלאומי** ☎ (03-9257791), **קבוצת Med** ☎ (03-7666010) ו-**Triple C** ☎ (03-9201230).
- בין היועצים העומדים לרשותך: **גרטרנד** ☎ (03-6484114), **דטה סק** ☎ (09-7757771), **הלפרין שירותי ניהול** ☎ (03-5223738), **קסלמן פתרונות בניהול סיכונים** ☎ (03-7954850), **תיים** ☎ (03-9278220), **MBI** ☎ (09-7622700), **Xpert** ו-**artNET experts** ☎ (03-6356191).

623.31 - היתרון למתכונן

להשקעה בהכנה יסודית של תכנית המשכיות עסקית, שורה של יתרונות חשובים:

1. **צמצום נזקים** - היתרון העיקרי של BCP הוא צמצום למינימום של נזקי פגיעה בפעילות העסקית. הדבר ייתבטא בצמצום ארועי החרום, מזעור חומרתם הראשונית, קיצור זמן ההתאוששות ושיפור התפקוד העסקי תוך כדי התאוששות.
2. **התמודדות משופרת עם שינויים** - שינוי רגיל בפנים הארגון (כמו התפטרות מפתיעה של עובד מומחה) או בסביבתו (נאמר פשיטת רגל של ספק מרכזי) עשוי להפריע להמשכיות העסקית. גם כאן עשויים לסייע צעדי התגוננות שיישמו במסגרת תכנית המשכיות עסקית (כמו ניהול ידע חכם ששמר חלק חיוני מנסיון המומחה או מערכות גיבוי למערכות הספק, אצל ספק אחר).
3. **יתרון בעת משבר** - בעיתות משבר כללי, ממנו נפגעים גם מתחרים, ארגונך עשוי לשפר עמדה מבחינה עסקית, בזכות יכולת תפקוד משופרת.
4. **הגנת ושיפור המוניטין** - תדמית הארגון תיפגע הרבה פחות, אם בכלל, כשתכנית BC תסייע למנוע קריסה שתפגע בלקוחות (BCP כוללים גם התייחסות ליחצ"נות בעיתות משבר).
5. **הבנה עסקית משופרת** - תוצר לוואי של לקיחת נושא ה-BCP "ברצינות" וביסודיות, היא הבנה משופרת של פעילות הארגון ושל המנגנונים והתהליכים החיוניים להפקת ערך עסקי ממנה. במהלך העבודה על כך עשויות בהחלט להתקבל גם תובנות והצעות ייעול חשובות.
6. **הגנה על מעמד המנמ"ר** - באופן רגיל ייתכן וההנהלה לא תמהר להעביר למנמ"ר תקציבים לנושא BC. עם זאת, בשעת צרה עלולים לבוא אליו בטענות שהארגון לא היה מוכן לכך מבחינת המחשוב. BCP מקובלת על הכל, "תיישר הדורים".

623.32 - להתאושש מכלי התרושע

החישוב הכלכלי מאחורי המשכיות עסקית מתחיל בשאלה כמה יעלה הנזק מפגיעות שונות בתפקוד העסקי, ומהם הסיכויים שהוא יפגע. ממכפלת המספרים נובע ההיקף ששווה לך להשקיע כספית בהערכות לנושא ספציפי. עם זאת, חשוב להדגיש כי מעבר לנזק הכלכלי המיידי, אי הערכות עלולה להביא גם לקריסת ארגון ולפשיטת רגל. העלויות העיקריות מושקעות בהקמת ותפעול אתרי גיבוי חלופיים (ראה **תחקיר 604**), בהשקעות ביתירות - שנעות בין עשרות ומאות - ועד מיליוני דולרים בארגונים גדולים. בנוסף יש לקחת בחשבון את שכר המתכננים, תכנון, ייעוץ, הכשרות. כמו גם תפעול מערכי גיבוי: כגון תפעול גנרטורים (דיזל \$300-\$500 - לקילוואט, גז טבעי - \$500-\$750 לקילוואט, טורבינות גז \$500-\$1,000 - לקילוואט). בפתרונות UPS העלויות כוללות גם עלות סוללה (עד 70% מעלות ה-UPS, כל 5-7 שנים). אגף המחשוב יכול תמיד לספק כתשובה פתרון הקרוב לפתרון האידיאלי בו כלול כל אלמנט מסייע, אך זה יהיה פתרון יקר מאוד. ואכן, על פי **מטה גרופ**, רוב הארגונים מתכננים ושוקלים BCP, אבל לא מוציאים על זה כסף. ארגונים אלה יוכלו לגשת לכך גם בצורה זולה יותר, תוך השקעה מותאמת למידת הסבירות שהפרעה מסוימת תתרחש. חשוב גם לזכור שמערכות קריטיות רבות מגובות היטב מלכתחילה. בארגון קטן ניתן לחסוך על ידי פיצול שרתי הארגון (וכך גם התקשורת) לכמה אתרים, כך שלא תשים את כל הביצים בסל אחד. טיפים נוספים לחסכון: הגדר נכונה מה

PC און © למנהלים ומשתמשי מחשב בכירים

- 9 - המיוחד ביישומי מחשב בישראל - 10 -

623.41 – מדורים BCP

כמה מומחים ואנשי שטח חלקו איתנו מנסיונם:

לדעת גל סטאל, מנכ"ל קסלמן פתרונות בניהול סיכונים (☎ 03-7954850) רוב הארגונים בארץ מוכנים רק ברמה הטכנולוגית (ולא בעסקית). בארץ המגמות באות לרוב לאחר שארגון ממשלתי או ארגון גדול הולך בדרך מסויימת. הנחיות המפקח על הבנקים להערכות עסקית לשעת חירום בתחום הבנקאות והביטוח, עשויות להפעיל מגמה כללית של BCP בארץ. על פי מתודולוגיית FasTrack שפיתחו, ממליץ גל להתחיל מצרכי ארגון אמיתיים, "מלמעלה למטה". ארגונים רבים טועים כאשר בונים BCP בגישה ההפוכה ומתחילים "מלמטה", לדוגמא מהשרתים שברשותם. עוד חשוב להעביר חלק מהאחריות להנהלה, אחרת זה לא יעבוד בשעת אמת. מעבר לכך, אנשים הם המשאב החשוב ביותר בעת צרה. לפי סקר שערכו, החשיבות שארגונים מייחסים לכך כחלק מפתרון BCP היא רק 5%, בעוד שהוא מעריך אותה ב-65%.

משה רוז, סמנכ"ל תפעול **דטה-סק** (☎ 09-7757771) אומר כי המודעות לנושא BCP קיימת ברוב הארגונים, אך הבעיה היא שעלויות הפתרון מחייבות מנהלי מחשב לקבל לכך גיבוי מהנהלה בכירה עוד יותר. עקב כך, מעט מאוד ארגונים מיישמים BCP בצורה יסודית, או כפי שהוא מגדיר זאת: "אמיתי". ישנה נכונות לקחת סיכונים והנושא בכללותו נדחק לקרן זווית. לדעתו, כשהכלכלה תשוב ותעלה בארץ, גם המודעות לנושא ההמשכיות העסקית יעלה. לדבריו, יש להסתכל על המשכיות עסקית כעל מכלול. אל תסתכל על המחשב בנפרד ועל מטף כיבוי האש בנפרד. **משה** מסכם בנוסח מעורר מחשבה: "כשהכל 'דופק' עושים ERP, כשהכל 'נדפק' עושים DRP והשאלה היא: "מה בינתיים"?

חיים מלמד, מנהל הנדסת מערכות בסיסקו ישראל (☎ 09-8927001) מאשר כי ארגונים אינם ממהרים להשקיע ב-BCP. ניסיונו מראה שרק מי ש"חטף" משקיע. ככיוון עזר חשוב הוא מצביע על פתרונות IP. יתרונם הגדול בהיותם Location Independent, כלומר הם מאפשרים גישה מכל מקום בעולם, וזאת בניגוד לרשתות מסורתיות המקשרות כעקרון נקודה לנקודה. בנוסף, יש פה ערך מוסף של ניידות - האלמנט הפיזי שמאחורי כתובת ה-IP יכול להיות נייד. המסקנה: מיוזג רשתות לרשת IP יקדם יכולת לשמירת המשכיות עסקית. **חיים** מזכיר שרשת הטלפון הרגילה היא רשת קשיחה ביותר מבחינת מיקום, בה מספר טלפון קשור לקו טלפון בקשר פיזי הדוק. ברשת מאוחדת נוצר מצב בו ניתן להמשיך לתת את כל השירותים שניתנו ממקום אחד, ממקום חלופי, באופן שקוף למשתמש (הפנימי והחיצוני).

623.42 – עוד טיב

ישם טיפים אלה לקידום ההערכות לשעת חירום:

- **שמור על גמישות** - תכנן למניעה והתאוששות מהאסונות הגרועים ביותר מבחינה עסקית, אך גבש BCP שהיא תכנית רב שלבית, כך שתהיה מוכן גם לארועים קטנים יחסית.
- **שקול שינוי לצד התאוששות** - שים לב כי התאוששות היא גם הזדמנות לשינוי, בה תרצה אולי לישים מערכת חדשה ששקלת בעבר לרכוש (או לשדרג אליה).

• **מנף לשיפור תדמית** - דאג לטיפול יחצ"ני מקצועי בנושא ההתאוששות מאסונות ותוכל לשפר גם את תדמית הארגון. בהקשר זה ניתן לפרסם את דבר ההשקעה ב-BCP כאלמנט השקעה חשובה לשרות הלקוחות.

• **קדם עבודה מהבית** - עבודה מרחוק ומהבית אינה דבר שמיישמים עבור המשכיות עסקית כסיבה ראשית. עם זאת, חשוב לזכור שהיא כוללת ערכים מוספים בכיוון זה.

• **התחשב בפגיעה בניידות** - בשעת חירום עלולה התחבורה להיפגע, גם בינלאומית (מנהלים שחזרתם תתעכב). לאור זאת ובכדי להבטיח תגובה מהירה, התבסס על צוותים קרובים פיזית לכל אתר ארגון קריטי ושקול תחבורה לשעת חירום.

• **בדוק מוכנות ספקים** - בדוק האם לספקיך העיקריים יש תכנית BCP. מה יקרה איתך בשעת חרום העלולה להתרחש אצלם? האם הם ערוכים לכך?

• **אחסן בטוח ומהיר** - ארגון תעשייתי מקומי גדול השקיע 24 שעות בשחזור בסיס נתוני ה-SAP שלו מטייפס. הנוק (כולל זמן השבתה עסקית) הוערך במיליון וחצי דולר. חשוב היטב על מה אתה מאחסן ומגבה מידע חיוני, גם מבחינת אמינות המדיה וגם מנקודת מבט של מהירות שחזור אפשרית.

623.43 – מתכוננים למבול

להלן דגשים עיקריים בהכנת תכנית המשכיות עסקית:

1. **הגדר צוות** - גבש צוות BCP ובו מנהל אחראי, דובר, אדמיניסטרטור ומומחים לכל נושא עסקי קריטי, כולל IT. אנשים אלה חייבים להיות המיטב שבארגון, לתפקד היטב תחת לחץ, וותיקים ומעודכנים, זוכים לאמון מצד מנהלים ועובדים, בעלי גישה מעשית ומוטיבציה לפתרון בעיות.
2. **הגדר מערכות קריטיות** - זהה מערכות קריטיות עסקית והגדר במדויק מה נחשב כפגיעה עסקית בהן. הפסקת עבודה ל-4 שעות? 8 שעות? אולי זו מערכת מקוונת לה אסור כלל ליפול! האם כל נפילת שרת היא אסון?
3. **נתח איומים** - נתח איומים אפשריים לפעילות העסקית ואת השלכותיהם השונות, בעזרת כל חברי הצוות (מנהלי IT ומנהלים עסקיים רואים בצורה שונה את מידת פגיעות המידע. לפי RoperASW, 52% ממנהלי ה-IT מגדירים אותו כ"פגיע מאוד", בעוד שרק 14% מהמנהלים העסקיים חשים כך!
4. **הערך מחדש מדיניות גיבוי** : תעד יסודית מה מגובה כעת. שקול אם מנקדות מבט עסקית, הכל "מכוסה" בגיבויים? שקול האם למדיית הגיבוי הגנה מספקת? האם נשמר עותק מחוץ לארגון? האם תקינות הגיבוי נבדקת בקביעות?
5. **בחן פתרונות** - שקול פתרונות אפשריים: האם כדאי למקם שרתים ואחסון באתר מרוחק? לאחסן על IP? כיצד לטפל בנושא החשמל? (UPS), מערכות ייצור חשמל לשעת חרום, על בסיס גנרטורים או גז, או אף תאי דלק. ראה עוד ב-623.54.
6. **גבש נהלים** - צור והטמע נהלים לפעילות בשעת חירום, בכל אחד מהתסריטים הקריטיים עסקית שהגדרת.
7. **קדם מודעות** - שמור על מודעות ארגונית בעזרת הדרכות יזומות ותרגולים קבועים, ברמות הנהלה ועובדים שונות.
8. **נתח ולמד מאסונות** - בצע ניתוח ארוע לאחר כל מצב שפגע או כמעט פגע בהמשכיות העסקית באופן מסוים. הניתוח יבהיר מה השתבש ויבקר לעומק את תפקוד הארגון כתגובה למצב. כל מצב כזה הוא חד פעמי ומיוחד ולכן "יקר מפז" כדוגמא מהחיים, ממנה חייבים ללמוד כמיטב היכולת.

PC און © למנהלים ומשתמשי מחשב בכירים

- 12 -

להעמיק בנושאי מפתח

- 11 -

האם הספק מסוגל לספק חלקים במהירות לכל אתריך?
 4. **בחר ובדוק פתרון** - ישם בארגון את הפתרון הנבחר מהספק שבחרת, אם צריך בצורה מצומצמת. נסה אותו בצורה מבוקרת במסגרת תרגול הפסקת חשמל.
 5. **עדכן נהלים** - על בסיס לקחי הנסיון גבש נהלי "ביטוח ארגוני" להמשכיות אספקת החשמל ולפעולה בחרום. עדכן בכך את מי שיטפל בנושא בפועל, בשוטף ובחרום.

דגש - מרחיבים ברשת

אלו כמה מקורות שיסייעו לך להרחיב בנושא BCP:
Continuity Central הוא אתר מעולה, שתוכנו ממויין בצורה נוחה ביותר לחיפוש. יוזמי האתר מנסים לגבש סטנדרט פתוח לתכניות המשכיות עסקית, בשיתוף מבקריו. ראה - www.continuitycentral.com
 ארגון ה-**Business Continuity Institute** הוא גוף בינלאומי, שבין השאר מסמך מומחי BC. מיוצג בארץ על ידי **יורם אורדן** (☎ 08-9428999). - www.thebci.org
 מחשבוני מקוון להשוואת השקעתך הכספית בנושא BC מול חברות מתחומך (לפי תוצאות סקרי אנליסטים) תמצא בכתובת - www.availability.sungard.com
ידיעון ציף הוא מגזין מקוון מבית **ציף יישומים ישראל**. תכני הידיעון כוללים ערכים מוספים רבים מבוססי נסיונה הרב של החברה בהצלת נתונים. שים לב שתובנות אלה באות מזווית ראייה מקומית ועשויות לספק טיפים יקרי ערך לנושא BC - axave.com/magazine

623.53 - על סטנדרטים וחוקים

נושא המשכיות העסקית חדש יחסית לנושא מגובש בפני עצמו וכך גם שאלת השיטות לפיהן מתכננים תכניות המשכיות עסקית. עדיין לא ניתן לדבר על סטנדרטים בנושא זה, אך ישנן שיטות מקובלות המתגבשות. אחת מהמקובלות יותר היא **Business Impact Analysis (BIA)** המקובלת לניתוח השפעות ארועים, המפריעים לפעילות העסקית. ראה שיטות נוספות באתר - www.kablenet.com/kbc.nsf
 נקודה נוספת היא התייחסות חוקים, תקנות ותקנים ל-BCP בארגונים. זו כבר קיימת במקומות שונים, למשל במסגרת תקן אבטחת המידע 7799 שרבים מסעיפיו עוסקים בפעולות להבטחת המשכיות עסקית. האם יש חוק בארץ שמחייב אותך בתכנית להמשכיות עסקית? האם יש בסיס מסוג זה לתביעת ארגון מצד לקוח, על כך שהארגון לא התכוון היטב לשעת צרה? נקודה זו רלוונטית בבנקים, חברות אשראי וביטוח, להם יש תקנים המחייבים לבצע תכניות הערכות לשעת חירום. כמו כן, סניפים מקומיים של ארגונים בינלאומיים הנסחרים ב**נאסד**, ק, תלויים בהנחיות רשות ניירות הערך האמריקאית.
 מזווית נוספת של רגולציה, שדווקא רלוונטית למנמ"ר הממוצע, הערכות נכונה להמשכיות עסקית, עשויה בשעת צרה להציל מידע שחוקי המס מחייבים לשמור לאורך שנים.

623.51 - מניסיון מצטבר

על סמך נסיון שהצטבר בארגונים בנושא זה לאורך השנים, מומלץ להימנע מהכשלים האפשריים הבאים:
 • **תן עדיפות לצד העסקי** - בנושא BCP מדובר קודם כל על המשך הפעילות העסקית ולא בהכרח על המשך פעילות המחשוב. לכן הימנע מלרכז את הובלת הנושא רק בידי אנשי מחשוב וודא שהתכנון מתייחס קודם כל לתהליכים עסקיים ובהתאם למידת הנזק לארגון.
 • **ערב יותר מאדם אחד בתכנון** - "הטרד" ככל הנדרש כל מנהל ומומחה רלוונטי. אם "הצופציק" של הקומקום" חשוב להמשכיות העסקית, עמוד על כך שיתנו ל"מומחה הצופציקים" של הארגון את כל הזמן הדרוש לו, בכדי לחשוב בשקט ולנסח ביסודיות את המלצותיו.
 • **ערב הנהלה עד ראש הפירמידה** - אל תוותר על שיתוף שוטף של ההנהלה הבכירה בתכנית BC - להבין מה יושקע בה באופן שוטף, מה היא אמורה לעשות בשעת צרה "תמורת" אותה השקעה ולא פחות חשוב - מה לא!
 • **הקפד לעדכן!** - לאחר שהשקעת זמן וכסף בפיתוח BCP, חיוני שתעדכן אותה כעניין שבשגרה, כל זמן קבוע ובמיוחד - מול כל שינוי משמעותי בארגון (ועל פי המנטרה הקבועה: מובן שמדובר בכל שינוי עסקי, כולל במערכות המחשוב התומכות בצד העסקי).
 • **אבטח** - אל תזניח את אבטחת מערכות המידע בשעת צרה. ייתכן והמשימה הדחופה יותר תהיה "להרים" מחדש מערכת X, אך לא תרצה להזניח את התקן האבטחה ששמר עליה או להשאירה במצב של כניסה פתוחה לכל (ללא סיסמאות).

623.52 - בהפסקת חשמל

חברות וארגונים שנקטו בצעדי הכנה ונערכו למקרה אסון, חוו נזקים פחותים בהרבה בעת הפסקת החשמל הגדולה שאירעה בצפון אמריקה בחודש שעבר. השווקים הכלכליים פעלו כרגיל בעזרת גנרטורים, כולל נאסד"ק, הערוכה לתפקד כך במשך שבוע רצוף. חברות המתמחות במתן שירותי גיבוי ושחזור מסרו כי הופתעו מכמות הפניות הנמוכה, זאת עקב הערכות מוקדמת של עסקים. בארץ המצב עדיין טעון שיפור. על פי מידע שנאגר במעבדות הצלת נתונים בישראל, אי סדרים באספקת החשמל אחראים ללא פחות מ-3,000 מקרי אובדן מידע בחודש (ידיעון ציף). בחברות רבות אספקת חשמל רצופה ותקינה קריטית לתפקוד העסקי, למשל בפעילות **אינטרנט** אינטנסיבית. כך תערך:
 1. **הערך דרישות** - עבור מה בדיוק ובאיזה היקף הכרחית צריכת החשמל להמשכיות עסקית? האם אספקת חשמל חיונית לסניפים שלמים או שדי במערכות ספציפיות?
 2. **הערך פתרונות** - בהתאם לסדר הגודל של הפתרון המבוקש, הערך חלופות מתאימות מזווית טכנית. אילו מוצרים זמינים לכך? כמה ואילו ספקים מקומיים?
 3. **הערך ספקים** - בדוק מה כלול בתמיכה למערכות (זכור שבשעת צרה זו עשויה להיות נקודה קריטית!),